

Elena Rutkowska - absolwentka Akademii Teatralnej w Kijowie, od kilkunastu lat mieszka i pracuje w Polsce. Jest utalentowaną aktorką o wielkich możliwościach interpretacyjnych i muzycznych. Elena to promienna osobowość. Tworzy na scenie charyzmatyczny czar, narzucając swój temperament i zmysłowość każdej widowni. Dotychczasowy dorobek artystyczny Eleny w Polsce to m.in.: trzy nagrane albumy, mnóstwo koncertów z zespołem „Cygańskie czary”, występy w warszawskim Teatrze „BUFFO” oraz udział w telewizyjnych serialach „Lokatorzy” i „Pitbull”. Znana lubelskiej publiczności z koncertów w Domu Kultury LSM poświęconych muzyce cygańskiej, koncertów zatytułowanych „Rosyjskie sentymenty Agnieszki Osieckiej”, w których prezentowane były najsłynniejsze przeboje Aleksandra Wertyńskiego, Izaaka Dunajewskiego, Włodzimierza Wysockiego i Bułata Okudźawy oraz największych szlagierów rosyjskich i ukraińskich „Ach, Odessa. Perła Morza Czarnego”.

Walenty Dubrowski - multiinstrumentalista (fortepian, akordeon, melodika, gitara, bas), uważany za jednego z najlepszych polskich pianistów, akompaniator, aranżer. Ukończył Wydział Muzykologii Państwowego Konserwatorium im. Piotra Czajkowskiego w Kijowie. Od 1993 roku mieszka w Krakowie, gdzie pracuje z wieloma artystami i zespołami artystycznymi. W Domu Kultury LSM występował z zespołem „Cygańskie czary”, zespołem „Hamesh”, prezentującym muzykę żydowską, i jako akompaniator Yagi Jadwigi Kowalik śpiewającej francuskie piosenki Juliette Greco w koncercie *Parlez moi d'amour - Mów do mnie o miłości*.

Jurij Tokar - lwowski bard, muzyk, z zawodu lekarz, prowadzi gabinet medycyny naturalnej w Warszawie. Obecnie na stałe mieszka i występuje w Polsce. Śpiewa dumki ukraińskie, piosenki lwowskie i romanse rosyjskie. Istotną część jego repertuaru stanowią pieśni Bułata Okudźawy. Akompaniuje sobie na gitarze, harmonijce ustnej oraz tamburynie. W Domu Kultury LSM kilkakrotnie występował z zespołem „Cygańskie czary” oraz na koncertach „Rosyjskie sentymenty Agnieszki Osieckiej” i „Ach, Odessa. Perła Morza Czarnego”.

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Koncert najpiękniejszych pieśni ukraińskich *Dumki kozackie, pieśni ukraińskie*

Wykonawcy:
Elena Rutkowska (wokal)
Walenty Dubrowski (fortepian)
Jurij Tokar (gitara, wokal)

Zapraszamy

Dumka - ukraińska wielozwrotkowa pieśń w formie ballady o rzewnym nastroju, często wyrażająca żal po utraczonej osobie lub tęsknotę do jakiegoś miejsca czy wydarzenia. Zwykle wykonywana z towarzyszeniem bandury.

O Kozakach z książki Zbigniewa Wójcika Dzikie pola w ogniu. Okozaczy - nia w dawnej Rzeczypospolitej, Warszawa 1968:

„...są przebiegli i zręczni, dowcipni i szczerze hojni, nie mają ambicji, by osiągnąć wielkie bogactwo, lecz ogromnie kochają swoją wolność, bez której nie chcieliby żyć. Dla niej też podejmują powstania i wszczynają bunty przeciw możnym panom w kraju, gdy zauważą, że ci chcą ich trzymać na wodzy. Wskutek tego rzadko kiedy minie siedem czy osiem lat bez tego, aby Kozacy nie buntowali się lub nie wzniesli przeciw nim powstania... Są silni, bez trudu znoszą upał i chłód, głód i pragnienie, na wojnie wytrwali i niezmordowani, zuchwali i dzielni, a ponadto lekkomyślni, gdyż nie cenią własnego życia. To, w czym przejawiają największe zdolności i umiejętności — to walka w taborze, za osłoną wozów, ponieważ świetnie strzelają z rusznic, które stanowią ich zwyczajną broń, i znakomicie bronią swych stanowisk... pod osłoną taboru stu Kozaków nie boi się ani tysiąca Polaków, ani tysiąca Tatarów i gdyby jazdę mieli tak silną jak piechotę, to uważam, że byłoby nie do pokonania”. (tekst na obwolucie)

Gdy porzucimy fantazje naszych pradziadów-historyków i sięgniemy do późniejszych, naukowych badań historycznych, przekonamy się, że słowo „Kozak” jest pochodzenia turkotatarskiego i zrodziło się na terytoriach położonych na północ od Morza Czarnego. Jedną z najstarszych wzmianek zawierających to określenie pochodzi z roku 1303. Spotykamy ją w słowniku mowy dawnego plemienia Połowców, żyjącego między Wołgą, Dońcem i Donem. W słowniku tym, zwanym *Codex Cumanicus*, ułożonym przez jakiegoś Włocha, a przechowywanym potem w bibliotece przy kościele św. Marka w Wenecji, „Kozak” wyjaśniony jest jako „wartownik, stróż, konwojent”.

Również w środowisku mongolskim, turecko-tatarskim, spotykamy się z tym słowem bardzo wcześnie, mianowicie już w wieku XIII. Oznacza ono człowieka swobodnego, niezależnego, junaka, ale zarazem awanturnika. Z terminem „Kozak” stykamy się także na Krymie w XIII-XV wieku, gdy były tam kolonie różnych miast włoskich. I tak na przykład w kronice Sudaku (Suroża, Sugdeń), leżącego na Krymie, znajdujemy taki zapis w języku greckim: „Tegoż dnia, 17 maja, zmarł sługa boży Almakru, syn Samaka, oj, młodzik zabity mieczem kozaków. Rok 6816*...”. „Kozacy” oznaczają tu rozbójników stepowych. Ustawa wspomnianego już miasta Sudak oraz innego jeszcze — Cembalo (późniejszej Bałakławy) zawiera wzmianki o Kozakach, którzy pełnili obowiązki strażników wojskowych, asysty zbrojnej konsulów kaffijskich, płatnej eskorty karawan itp., ale jednocześnie trudnili się rozbojem i rabunkiem.

Ze słowem „Kozak” spotykamy się również w państwie moskiewskim, i to już w wieku XV. Z biegiem czasu na terenach, które stanowiąc będą przedmiot naszych zainteresowań, nazwa „Kozak” przylgnęła do ludzi uchodzących w stepy i żyjących z tych stepów na własną rękę, w sposób różny, nierzadko jednak równoznaczny ze zwykłym rozbojem. Dotychczasowe ustalenia nauki wskazują na to, że słowo „Kozak”, pochodzenia turko-tatarskiego zawiera w swym znaczeniu elementy junactwa, zupełnej niezależności, a zarazem „rozbójnictwa”...

(s. 8-9)

Dom Kultury
Lubelskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Koncert najpiękniejszych pieśni ukraińskich *Dumki kozackie, pie ni ukrai skie*

Wykonawcy:

Walenty Dubrowskij (fortepian), **Elena Rutkowska** (wokół), **Jurij Tokar** (gitara, wokół)

W programie piosenki: *Arkan, Cwite teren, Czeremszyna, Oj czyj to kin stoit, Ciom ty ne pryshol, Ciornyje browy, Ghuculka, Misiac na nebi, Nese Gala wodu, Mariczka, Oj na ghoři, Cziorna ty cziorna, Susidka, Kozacka, Ciornyje browy, Kazhut meni ludy, Cerwona ruta*

Koncert odbędzie się
w piątek 16 maja 2014 r. o godz. 18.00
w sali widowiskowej Domu Kultury LSM
w Lublinie, ul. K. Wallenroda 4a, tel. 81 743 48 29

www.domkulturyism.pl

BILET - 10 zł